

Сорттық және тұқымдық бақылауды, жерге егіп бағалауды, зертханалық сорттық сынақтардан өткізуді, тұқым сапасына сараптама жасауды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 2 қарашадағы № 1279 Қаулысы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 30 қаңтардағы № 43 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 30.01.2016 № 43 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

РҚАО-ның ескертпесі.

ҚР мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша 2014 жылғы 29 қыркүйектегі № 239-V ҚРЗ Заңына сәйкес ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 9 шілдедегі № 4-2/626 бұйрығын қараңыз.

«Тұқым шаруашылығы туралы» Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 8 ақпандағы Заңының 5-бабының 13) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған:

- 1) Сорттық және тұқымдық бақылауды, жерге егіп бағалауды жүзеге асыру қағидалары;
- 2) Зертханалық сорттық сынақтардан өткізуді жүзеге асыру қағидалары;
- 3) Тұқым сапасына сараптама жасауды жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі
Қазақстан
Үкіметінің
2011 жылғы 2
№ 1279 қаулысымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының
К. Мәсімов
Республикасы
2 қарашадағы

Сорттық және тұқымдық бақылауды, жерге егіп бағалауды жүзеге асыру қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Сорттық және тұқымдық бақылауды, жерге егіп бағалауды жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Тұқым шаруашылығы туралы» 2003 жылғы 8 ақпандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдарына қатысты сорттық және тұқымдық бақылауды, жерге егіп бағалауды жүзеге асыру тәртібін а й қ ы н д а й д ы .

2. Осы Қағидалардың мақсаттары үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:
тұқымдар – өсімдіктердің сортын молықтыру үшін пайдаланылатын генеративтік және вегетативтік органдары: тұқымның өзі, жемістер, күрделі жемістердің бөлігі, қосалқы жеміс, масақтар, көшеттер, жуашық, түйнек, қалемшелер, түзуші ұлпалар және басқалар;
сорттық бақылау – ауыл шаруашылық өсімдіктері егістерінің сорттық тазалығын анықтау және тұқымдардың белгілі бір сортқа жататындығын белгілеу жөніндегі іс-шаралардың жүзеге асырылуын бақылау;
тұқымдық бақылау – тұқымның егу сапасын анықтау жөніндегі іс-шаралардың жүзеге асырылуын, Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарының сақталуын бақылау;
жерге егіп бағалау – тұқымдардың белгілі бір түрге, сортқа жататындығы мен сорттық тазалығын оларды арнаулы учаскелерде егу және өсімдіктер бойынша сорттық сапаларын кейіннен тексеру жолымен анықтау;
зертханалық сорттық сынақтар – тұқымдардың белгілі бір сортқа тиістілігін белгілеу және зертханалық талдау жүргізу жолымен тұқымдардың сорттық т а з а л ы ғ ы н а н ы қ т а у .

3. Ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдарына сорттық және тұқымдық бақылауды Заңға сәйкес тиісті жергілікті атқарушы органының тұқым шаруашылығы жөніндегі мемлекеттік инспекторлары (бұдан әрі – мемлекеттік тұқым инспекторлары) жүзеге асырады.

Ескерту. 3-тармақ жана редакцияда - ҚР Үкіметінің 20.12.2013 № 1383 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

4. Жерге егіп бағалауды Ауыл шаруашылығы дақылдарының сортын сынау жөніндегі мемлекеттік комиссия (бұдан әрі – Мемкомиссия) жүргізеді.

2. Сорттық бақылауды жүзеге асыру тәртібі

5. Ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдарын сорттық бақылау байқаудан өткізу, жерге егіп бағалау және зертханалық сорттық сынақтар

арқылы

жүргізіледі.

6. Мемлекеттік тұқым инспекторлары жыл бойы аттестатталған тұқым өндірушілердің тұқым өндіруін бақылауды жүзеге асырады, ол мынадай кезеңдерді қамтиды:

тұқым себуге дайындалған егістіктерді тексеру – тұқым себудің алдында жылына бір рет;

вегетация кезеңінде сорттық егістерді тексеру – жылына үш рет; сорттық және гибридтік егістерді байқау және егістік зерттеуді бақылау – байқау кезеңінде бір рет;

тұқымдарды жинау (жинап алу), тасымалдау, өңдеу (тазарту) және сақтауды, тұқым қоймаларының дайындығын бақылау – бақылаудың әрбір түрі бойынша жылына екі рет.

7. Аттестатталған тұқым өндірушілер егу басталғанға дейін тиісті жергілікті атқарушы органдарға егістіктердің тұқым өсіру егісі дайындығы туралы хабарлайды, бұдан кейін мемлекеттік тұқым инспекторлары егістіктерді кеңістіктік оқшаулаудың сақталуы, ауыспалы егістің сақталуы, қажетті агротехникалық іс-шаралардың жүргізілуі, егістік шекараларының тазалығы мәніне тексереді. Егістікті тексеру нәтижелері бойынша осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша есеп жасалады.

Егісті тексеру кезінде себуге әзірленген тұқымның сорттық және егу сапасын растайтын құжаттардың бар болуы, егіс техникасының жай-күйі, егіс технологиясы қағидаларының сақталуы тексеріледі. Егісті тексеру нәтижелері бойынша осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша есеп жасалады.

Егістіктің дайындығын тексеруді егісті тексерумен бірге жүргізуге жол беріледі.

Ескерту. 7-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 20.12.2013 № 1383 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

8. Ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің вегетациясы кезеңінде түрлік, сорттық фитопатологиялық тазалаудың (отаудың) жүргізілуі тексеріледі.

9. Ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің сорттық егістерін байқаудан өткізуді байқаудан өткізушілер тұқым өндірушілердің облыстың (республикалық маңызы бар қаланың, астананың) жергілікті атқарушы органына берген өтінімдері бойынша жүргізіледі.

Ескерту. 9-тармақ жана редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477 Қаулысымен.

10. Егісті байқаудан өткізуді:

1) бірегей тұқымдардың егістерін – құрамында тиісті жергілікті атқарушы органның мемлекеттік тұқым инспекторлары, тиісті дақыл бойынша селекционер

, өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектор және тұқым өндірушінің өкілі бар облыстың жергілікті атқарушы органының шешімімен құрылған комиссия;

2) элиталық тұқымдардың егістерін – құрамында тиісті жергілікті атқарушы органның мемлекеттік тұқым инспекторлары, өсімдік карантині жөніндегі мемлекеттік инспектор және тұқым өндірушінің өкілі бар облыстың жергілікті атқарушы органының шешімімен құрылған комиссия;

3) бірінші және кейінгі көбейтілген тұқым шаруашылығы егістерін – тұқым өндіруші өкілінің қатысуымен байқаудан өткізушілер жүргізді.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 20.12.2013 № 1383 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

11. Тұқымдарды жинауды (жинап алуды) бақылау сорттық егістіктерді жинап алу кезеңінде ауыл шаруашылығы өсімдіктері сорттарының араласуына жол бермейтін агротехникалық іс-шараларды өткізу қағидаларының сақталуын тексеру арқылы жүзеге асырылады.

12. Тұқымдарды тасымалдауды бақылау пайдалану тәртібі Қазақстан Республикасының машиналар мен жабдықтардың қауіпсіздігі саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкес келуге тиіс автокөліктің және ауыл шаруашылығы техникасының техникалық жай-күйін тексеру арқылы жүзеге асырылады.

13. Тұқымдарды өңдеуді (тазалауды) бақылау тұқым ұрығының зақымдануына жол бермейтін тұқым өңдеудің технологиялық үрдісін тексеру арқылы жүргізіледі. Біртекті технологиялық жабдықтың әрбір тобына пайдалану жөніндегі нұсқаулық болуға тиіс.

Бидайдың, қара бидайдың, арпаның, күнбағыстың, қарақұмықтың, тарының, сұлының тұқымдық астықтың ең жоғары қызуы – 40 градус Цельсиядан, ал кептіру агентінің температурасы 70 градус Цельсиядан аспауға тиіс. Бұршақты дақылдар мен күрішті кептірген кезде тұқымдық астықтың қызуы – 35 градус Цельсиядан, ал кептіру агентінің температурасы 60 градус Цельсиядан аспауға тиіс.

Ылғалдылығы 19 пайыздан жоғары тұқымдық дәнді кептірген кезде тұқым ұрығының зақымдануына жол бермейтін жұмсақ режим қолданылады, бұл ретте бірінші аймақта тұқымдарды қыздырудың шекті температурасын Цельсия бойынша +5 градусқа, ал кептіру агентінің температурасын +10 градус Цельсияға төмендету жүргізіледі.

14. Тұқымдардың сақталуын бақылау тұқымдарды буып-түю мен таңбалауға қойылатын талаптардың сақталуын тексеруді қамтиды.

Бірегей және элиталық тұқымдар, бірінші ұрпақтың будандары 1 пайызға

дейін ауытқып, 50 килограмнан аспайтын салмақпен буып-түйіледі.

Орам тұқымдық астықтың сақталуын қамтамасыз етуге және таңбасы немесе зат белгісі болуға тиіс, онда:
тұқым өндірушінің атауы;
дақыл;
сорт;
көбейтілген тұқым;
сорттық тазалығының санаты;
егіс стандартының сыныбы;
жиналған жылы;
тұқым легінің нөмірі;
сорттық тазалығы;

сорттық құжаттың және тұқымдардың егіс сапасын куәландыратын құжаттың атауы, нөмірі және берілген күні көрсетіледі.

Тұқым салынған әрбір қапқа немесе контейнерге тұқымдардың егіс сапасын куәландыратын құжаттан басқа, сол деректері бар затбелгі салынады. Дәріленген тұқымдар салынған орамға «Дәріленген» деген жазу жазылады.

15. Тұқым қоймаларының дайындығын бақылау тұқым қоймаларының тұқымдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін экологиялық, құрылыс, өрт қауіпсіздігі, санитариялық, фитосанитариялық талаптарға сәйкестігін тексеру арқылы жүзеге асырылады.

16. Сатуға жататын бірегей және элиталық тұқымдарды, бірінші және кейінгі көбейтілген тұқымдарды сақтауға арналған тұқым қоймаларының дайындығы мемлекеттік тұқым инспекторының тексеру қорытындылары бойынша белгіленеді, оның нәтижелері бойынша осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша қорытынды жасалады.

4. Тұқымдық бақылауды жүзеге асыру тәртібі

17. Сатуға жататын бірегей және элиталық тұқымдардың, сондай-ақ бірінші және кейінгі көбейтілген тұқымдардың партиялары тұқымдық бақылауға жатады.

18. Тұқымдық бақылау тұқымдардың бақылау сынамаларын іріктеу және соңынан оларды аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханаларда зерттеу арқылы жүргізіледі.

19. Бақылау сынамаларын зертханалық зерттеу нәтижелері бойынша аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханалар өтініш берушіге осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тұқымды талдау нәтижесін береді.

20. Тұқымдық бақылау кезінде, оның ішінде даулы жағдайларда бақылау

сынамаларын іріктеуді ұлттық стандарттарға сәйкес мемлекеттік тұқым инспекторы тұқым иесі өкілінің және сатып алушының қатысуымен жүргізеді. Даулы жағдайларда бақылау сынамаларын іріктеуді сатып алушысыз жүргізуге ж о л б е р і л е д і .

Ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдық сараптамадан өткен тұқымдарына бақылау сынамаларын іріктеу нәтижесі осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша инспекциялық бақылау актісімен ресімделеді.

Ескерту. 20-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477 Қаулысымен .

21. Даулы жағдайларда тұқымдардың сапасына бақылау зерттеулерін жүргізуге арналған өтінішті тиісті жергілікті атқарушы органға: тұқымды жеткізуші сапасы өнім берушінің құжаттарында көрсетілген көрсеткіштерге сай келмейтін тұқымдарды алғандығы туралы тұтынушыдан хабарлама алғаннан кейін бес күннен кешіктірмей; тұқымды тұтынушы өнім берушінің ілеспе құжаттарында көрсетілген көрсеткіштерге сәйкес келмейтін тұқым партиясын өнім берушіден алғаннан кейін жиырма күннен кешіктірмей беруге тиіс.

Ө т і н і ш к е :

тұқымды жеткізуші – тұтынушы наразылық білдірген тұқымның сапасын растайтын құжаттар (немесе олардың көшірмелері) және оны іріктеу актісімен бірге сынама ның телнұсқасы;

тұқымды тұтынушы – сынақ нәтижелері бойынша тұқым сапасына сараптау жасау жөніндегі зертхананың қорытындысы және оны іріктеу актісімен бірге сынама ның телнұсқасы қоса беріледі.

Егер телнұсқалық сынама бақылау талдауына түскен уақытқа қарай тұтынушы наразылық білдірген тұқымның сапасын растайтын құжаттардың қолданылу мерзімі өтсе өтініш қабылданбайды.

Ескерту. 21-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 20.12.2013 № 1383 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

22. Тұқымдық бақылау кезінде, оның ішінде даулы жағдайларда тұқым сапасын сараптау қолданыстағы ұлттық стандарттарға сәйкес жүргізіледі.

Ескерту. 22-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477 Қаулысымен .

23. Аттестатталған тұқым сапасына сараптау жасау жөніндегі зертханалардың тұқымдардың сорттық және тұқымдық сапасына сараптама жүргізуін және олардың нормативтік құқықтық актілер мен ұлттық стандарттарды сақтауын бақылауды мемлекеттік тұқым инспекторлары жүзеге асырады.

Бақылау тұқым сапасына сараптама жасау кезеңінде жылына екі рет,

сондай-ақ тұқым сапасына сараптау жасау жөніндегі қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде бақылау тәртібімен, сондай-ақ: тұқым өндірушілерге наразылық білдірілген; аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханалар берген тұқымдарды сорттық және себу сапасына зерттеулердің нәтижелерімен келіспеген жағдайда жүргізіледі.

Тексеру нәтижелері бойынша осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша акт жасалады.

Ескерту. 23-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477 Қаулысымен.

24. Мемлекеттік тұқым инспекторлары тұқым өндірушілер аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханалар берген тұқымның сорттық және тұқымдық сапасына зерттеулердің нәтижелерімен келіспеген жағдайда олардың наразылықтарын қарайды.

Бақылау сынамасын зерттеу кезінде алынған көрсеткіштердің тұқым сапасын растайтын бұдан бұрын берілген құжаттарда көрсетілген көрсеткіштерінен алшақтығы расталған жағдайда тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі осы зертхана жаңа құжаттар береді.

25. Сорттық және тұқымдық бақылауды жүзеге асыру кезінде туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

5. Жерге егіп бағалауды жүзеге асыру тәртібі

26. Тұқымдардың белгілі бір түрге, сортқа жататындығы мен сорттық тазалығын белгілеу мақсатында ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің Қазақстан Республикасында пайдалануға рұқсат етілген Селекциялық жетістіктердің мемлекеттік тізіліміне енгізілген сорттарының бірегей және элиталық тұқымдары жерге егіп бағалауға жатады.

27. Жерге егіп бағалау тұқымдарды арнаулы учаскелерде егу және өсімдіктер бойынша сорттық сапаларды кейіннен тексеру арқылы жүргізіледі.

28. Сортты кезекті ауыл шаруашылығы жылының Мемкомиссия бекітетін жерге егіп бағалаудың алдын ала жоспарларына енгізу үшін Мемкомиссияға жабық топырақ дақылдары бойынша – 15 тамыздан; күздік егіс дақылдары бойынша – 10 қазаннан; жаздық дәнді масақты, дәнді бұршақты, жармалық (күріштен басқа), майлы дақылдар (күнбағыстан басқа), картоп, көкөніс және бақша дақылдары, біржылдық, көпжылдық шөптер (кұмай жүгеріден басқа), жемдік тамыртүйнек және күнбағыс бойынша – 1 желтоқсаннан; жүгері, күріш, құмай жүгері бойынша – 15 желтоқсаннан; тоқымалық, техникалық, эфирмайлы дақылдар, мақта, жеміс, жидек дақылдары, жүзім, тұт ағашы, тұт ағашының гибридтері, гүлді-сәнді өсімдіктер және дәрілік дақылдар бойынша – 25

желтоқсаннан кешіктірмей өтініш беріледі.

29. Сорт бірдейлендіру бойынша мәлімделген сипаттамаға сәйкес келмеген кезде Мемкомиссия сортқа тиесілілігін анықтаудың қиындығына немесе мүмкін еместігіне байланысты жерге егіп бағалауды жүргізуден бас тарту туралы шешім қабылдайды.

30. Жерге егіп бағалауды жүргізу үшін Мемкомиссияға ұсынылатын тұқымдық материалдың үлгісінде ішкі және сыртқы заттаңба болуға тиіс, олар мыналарды қамтиды:

- 1) сорттың атауы (егер аты әлі айқындалмаса – селекциялық нөмірі). Шетелдік сорттың атауын өтінім берушінің тілінде және мемлекеттік немесе орыс тіліндегі транскрипцияда жазады;
- 2) тегінің, түрінің атауы (латынша және мемлекеттік немесе орыс тілдерінде).

31. Жерге егіп бағалау вегетациялық кезең ішінде ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің қалыпты дамуын қамтамасыз ететін жағдайларда жүргізіледі.

32. Жерге егіп бағалау нәтижелері бойынша тұқымдардың белгілі бір түрге, сорт пен сорттық тазалыққа сәйкестігі және (немесе) сәйкессіздігі туралы жазбаша қорытынды беріледі.

Сорттық және тұқымдық бақылауды, жерге егіп бағалауды жүзеге асыру қағидаларына 1-қосымша

Тұқымдық егіске арналған егістіктерді тексеру туралы есеп

Ескерту. 1-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 20.12.2013 № 1383 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

_____ негізінде
(өтініштің, тексеруді тағайындау актісінің негізінде)

_____ (тұқым өндірушінің атауы)
_____ тұқымын

_____ (дақылы, сорты)
_____ өндіру мақсатында егуге арналған
(репродукция)

егістіктеріне _____ тексеру жүргізілді.

Тексеру жүргізілген күн: 20__ жылғы «__» _____ бастап «__» _____ дейін

Тексеру нәтижелері

Тұқым шаруашылығы жөніндегі
мемлекеттік инспектор _____
(қолы) (тегі, аты, әкесінің аты (бар болған
жағдайда))

Сорттық және тұқымдық бақылауды,
жерге егіп бағалауды
жүзеге асыру қағидаларына
4-қосымша

№ ___ тұқымды талдау нәтижесі

**Ескерту. 4-қосымшаға өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477
Қаулысымен.**

_____ (заңды тұлғаның толық атауы, жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, облыс,
а у д а н)

_____ сақтаулы
_____ (№ ___ бөлімше (бригада)
20_ жылғы _____ № _____ акті кезінде талдауға
ұ с ы н ы л ғ а н _____ (к ү н і , а й ы)
_____ алынған,
_____ көбейтілген, _____ жылғы егіннің

_____ (ауыл шаруашылығының өсімдігі, сорты)
салмағы _____ центнер, фракция № ___ тұқымының № ___ партиясына
б е р і л д і .

Орын (қап) саны, № _____ қойма, № _____ қамба үйінде
Тұқымның мақсаты _____
Талдау нәтижелері

1. Тазалығы _____ %, оның ішінде _____ %
2. Қалдық, барлығы _____ %, оның ішінде басым топтар _____ %
3. Басқа өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____
4. Жемдік шөптердің басқа түрлерінің тұқымдары _____ %
5. Басқа екпе өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____
6. Арамшөптік өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %), _____

б а р л ы ғ ы _ _ _ _ _
о н ы ң і ш і н д е :

- неғұрлым зиянды арамшөп тұқымдары (жемдік шөптер үшін, 1 кг-ға дана) __
жатаған бидайықтың тұқымдары (1 кг-ға дана) _____
карантиндік арамшөптердің тұқымдары (1 кг-ға дана) _____
улы арамшөптердің тұқымдары (1 кг-ға дана) _____
7. Қаракүйелік құрылымдар _____ %
8. Қарамықтар _____ %
9. Бидай нематодасының беріштері (1 кг-ға дана) _____
10. Өсу қуаты _____ %
11. Өнгіштігі _____ %
оның ішінде қаттылары _____ %
Өсіру жағдайлары _____
12. Тіршілікке бейімділігі _____ %
Анықтау әдісі _____
13. Ылғалдылығы _____ %
14. 1000 дәннің салмағы _____ г
15. Аурулармен залалдануы (тұқымды талдау кезінде толтырылады:
центрифугалау әдісімен _____ дана немесе биологиялық әдіспен
_____ %)
16. Зиянкестермен жайлануы _____
17. Тұқым сынамадарын сырттай қарау деректері:
түсі қалыпты иісі қалыпты
қ а р а й ғ а н ш і р і г е н
18. Басым түрлердің ботаникалық құрамы:
басқа дақылды өсімдіктердің тұқымдары _____
(а т ы)
сорттық өсімдіктердің тұқымдары _____
(а т ы)
19. Басқа анықтамалар: _____

Қ о р ы т ы н д ы м е н ұ с ы н ы с т а р :

Т о л ы қ н е м е с е т о л ы қ е м е с т а л д а у ж ү р г і з г е н к е з д е :

Тұқымдар мынадай көрсеткіштер бойынша сапасыз	Талдау кезінде анықталды	Стандартпен белгіленгені
---	--------------------------	--------------------------

Тұқымдар _____ және қайтадан толық талдауға жатады
(ө н д е у т ү р і)

Толық емес талдау жүргізген кезде:
Тұқымдар _____

(талдау жүргізілген көрсеткіштердің атауы)
бойынша ұлттық стандарттың талаптарына сай келеді.

Зертхана меңгерушісі _____
(тегі, аты, әкесінің аты, қолы, мөрі)

20__ жылғы _____

(күні, айы)

Сорттық және тұқымдық бақылауды,
жерге егіп бағалауды

жүзеге асыру қағидаларына

5-қосымша

Ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдық сараптамадан өткен тұқымдарын инспекциялық бақылау актісі

20__ жылғы _____ кезеңінде
құрамында төрағасы _____

(тегі, аты, әкесінің аты, жұмыс орны, лауазымы)

мүшелері _____

бар комиссия 20__ жылғы «__» _____ №__ кондициялығы туралы
куәлік алған _____

(тұқым өндірушінің атауы)

өндірген _____

(дақылы, сорты, көбеюі, партиясының №, себу стандартының сыныбы)

тұқымына бақылау жүргізді.

Тексеру кезінде мыналар анықталды:

1. Тексеру объектілері _____

(тұқымның сапасы, сақтау жағдайлары және басқалары)

2. Тұқымды бірдейлендіру және сынау нәтижелері _____

3. Өндірісті тексеру нәтижелері _____

4. Қорытынды: _____

(тұқымдардың және оны өндірудің белгіленген талаптарға сәйкестігін бағалау
)

Комиссия төрағасы _____
(қолы) (тегі, аты, әкесінің аты)

Комиссия мүшелері: _____
(қолы) (тегі, аты, әкесінің аты)

С о р т т ы қ ж әне т ұ қ ы м д ы қ
бақылауды, және жерге егіп бағалауды
жүзеге асыру қағидаларына
б-қосымша

Аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертхананы тексеру актісі

Ескерту. б-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 20.12.2013 № 1383 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

_____ негізінде
(өтініштің, тексеруді тағайындау туралы актінің)

(аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертхананың
а т а у ы)

тұқымның сорттық және егу сапасына сараптама жасау жөніндегі орындалатын жұмыстар бойынша және оның тұқым шаруашылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен ұлттық стандарттарды сақтауына т е к с е р у жү р г і з і л д і .

Тексеру жүргізілген күн: 20__ жылғы «__» ____ бастап «__» ____ дейін

Тексеру нәтижелері

Меншік құқығында не өзге де зағтай құқықта ғимараттың (үй-жайдың) бар
б о л у ы *

Зертханалық жабдықтардың және өлшеу құралдарының бар болуы*

Химиялық реактивтердің, материалдар мен мүкәммалдың бар болуы*

Тұқымдардың сынамаларын сақтауға арналған сөрелердің бар болуы*

Мамандардың бар болуы, олардың біліктілігі*

Өзекті етілген нормативтік-техникалық құжаттардың бар болуы*

Тұқымдарды егу сапасын анықтау әдістемесін сақтау

Анықталған бұзушылықтар

Қорытынды

Аттестатталған сапасына жөніндегі аттестатталған сапасына жөніндегі сараптама зертхананың тұқым жасау өкілі

(лауазымы) (қолы) (тегі, аты, әкесінің аты, (бар болған жағдайда))
Тұқым шаруашылығы жөніндегі мемлекеттік инспекторы (қолы) (тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда))

Ескертпе: «*» белгісі бар – Тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханаларды аттестаттау қағидаларына сәйкес тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханаларға қойылатын талаптар.

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2011 жылғы 2 қарашадағы
№ 1279 қаулысымен
бекітілген

Зертханалық сорттық сынақтардан өткізуді жүзеге асыру қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Зертханалық сорттық сынақтардан өткізуді жүзеге асыру қағидасы (бұдан әрі – Қағидалар) «Тұқым шаруашылығы туралы» 2003 жылғы 8 ақпандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және тұқымдардың партиясынан сынақтарға зертханалық талдау жүргізу арқылы

тұқымдардың белгілі бір сортқа тиесілігін белгілеу мен тұқымдардың сорттық тазалығын айқындау тәртібін айқындайды.

2. Заңның 21-бабына сәйкес Қазақстан Республикасында пайдалануға рұқсат етілген Селекциялық жетістіктердің мемлекеттік тізіліміне енгізілген ауыл шаруашылығы өсімдіктері сорттарының соңынан сатуға арналған элиталық тұқымдары мен бірінші көбейтілген тұқымдары зертханалық сорттық сынақтарға ж а т а д ы .

3. Зертханалық сорттық сынақтарды Ауыл шаруашылығы дақылдарының сортын сынау жөніндегі мемлекеттік комиссия (бұдан әрі – Мемкомиссия) жүргізеді.

2. Зертханалық сорттық сынақтарды жүргізу тәртібі

4. Ауыл шаруашылығы өсімдігінің әрбір түрі мен сорты бойынша сатуға арналған тұқымдарды зертханалық сорттық сынау: үш жылда бір рет – элиталық тұқымдар үшін; бес жылда бір рет – бірінші көбейтілген тұқымдар үшін жүргізіледі.

5. Тұқымдарға зертханалық сорттық сынақтарды жүргізу үшін аттестатталған элиталық тұқым өндіруші шаруашылықтар және (немесе) бірінші көбейтілген тұқым өндірушілер Мемкомиссияға мынадай құжаттар мен мәліметтерді (тұқым партиясынан алынған сынамалар):

1) осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша зертханалық сорттық сынақтарды жүргізуге арналған өтінішті;

2) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәліктің* немесе анықтаманың көшірмесін немесе жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құ ж а т т ы ң к ө ш і р м е с і н ;

ескертпе: *«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2012 жылғы 24 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы қолданысқа енгізілгенге дейін берілген заңды тұлғаны (филиалды, өкілдікті) мемлекеттік (есептік) тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлік заңды тұлғаның қызметі тоқтатылғанға дейін жарамды б о л ы п т а б ы л а д ы ;

3) сорттық егістіктерді байқаудан өткізу актісінің және тұқымның сапасы туралы куәліктің көшірмелерін;

4) ұлттық стандарттарға сәйкес іріктелген тұқым сынамаларын жібереді.

Ескерту. 5-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477, 24.04.2013 № 390 (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

6. Мемкомиссия элиталық тұқым өндіруші шаруашылықтан және (немесе) бірінші көбейтілген тұқым өндірушіден зертханалық сорттық сынақтарды жүргізуге арналған өтініш келіп түскен күннен бастап он күнтізбелік күн ішінде ұсынылған құжаттар мен материалдарды зерделейді және зертханалық сорттық сынақтың нәтижесін береді.

Осы Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген құжаттар мен материалдар толық ұсынылмаған жағдайда Мемкомиссия екі жұмыс күн ішінде жазбаша түрде дәлелделген жауап жібереді.

Осы Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген барлық құжаттар мен материалдар бар болған кезде зертханалық сорттық сынақ жүргізеді.

7. Зертханалық сорттық сынақ барысында:

1) деректер банкін пайдалану арқылы басқа сорттардан ерекше белгілердің болуы анықталады;

2) ұсынылған материалдарды көзбен талдау негізінде белгілердің біртектілігіне баға беріледі;

3) электрофорез әдісімен биохимиялық зерттеулер жүргізіледі.

8. Зертханалық сорттық сынақтардың деректері негізінде Мемкомиссия элиталық тұқым өндіруші шаруашылыққа және (немесе) бірінші көбейтілген тұқым өндірушіге осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша зертханалық сорттық талдау нәтижесін береді.

Зертханалық сорттық сынақтардан өткізуді жүзеге асыру қағидаларына 1-қосымша

Ескерту. 1-қосымшаға өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 24.04.2013 № 390 (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Ауыл шаруашылығы дақылдарының сортын сынау жөніндегі мемлекеттік комиссиясына _____

(заңды тұлғаның толық атауы, жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты)

Өтініш

Зертханалық талдау жүргізуді және _____

(ауыл шаруашылығының өсімдігі, сорты, әр түрі, көбеюі)

тұқымының көрсетілген сортқа тиесілігін анықтап, оның сорттық тазалығын анықтауды сұраймын.

Жеке немесе заңды тұлға туралы мәліметтер:

1. Заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлік* немесе анықтама немесе жеке тұлғаның жеке куәлігі _____;

(тіркеу нөмірі, кім және қашан берді)

ескертпе: *«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2012 жылғы 24 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы қолданысқа енгізілгенге дейін берілген заңды тұлғаны (филиалды, өкілдікті) мемлекеттік (есептік) тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлік заңды тұлғаның қызметі тоқтатылғанға дейін жарамды
б о л ы п т а б ы л а д ы .

2. Мекен-жайы: _____

(индексі, облысы, ауданы, елді мекен, көшесі, үйдің нөмірі, телефоны, факсы)

3. Қоса беріліп отырған құжаттар: _____

(Зертханалық және сорттық сынақтар жүргізу қағидасының 5-тармағына сәйкес)

тұқым сынамалары ___ дана, әрбірінің салмағы ___ килограмм.

Өтініш беруші _____

(қолы, мөрі, тегі, аты, әкесінің аты)

20__ жылғы _____

(кү н і , а й ы)

Өтініш 20__ жылғы _____ қарауға қабылданды

(кү н і , а й ы)

(өтінішті қабылдаған жауапты тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, қолы)

Зертханалық сорттық сынақтардан
өткізуді жүзеге асыру қағидаларына
2-қосымша

Зертханалық сорттық сынақтың нәтижесі № _____

20__ жылғы _____

(кү н і , а й ы)

20__ жылғы _____ өтініш бойынша зертханалық талдауға

(кү н і , а й ы)

тапсырылған, _____ алынған,

_____ көбейтілетін, _____ жылғы егіннің

(ауыл шаруашылығының өсімдігі, сорты, әр түрі)
тұқымының № _____ партиясына _____
(заңды тұлғаның толық атауы,
_____ берілді.

_____ (жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты)

Талдау нәтижелері

Тұқымның түпнұсқалығы _____

Қорытынды

Қазақстан Республикасы Ауыл
шаруашылығы министрлігінің
Ауыл шаруашылығы дақылдарының
сортын сынау жөніндегі
мемлекеттік комиссиясы

зертханасының директоры _____

(колы, мөрі, тегі, аты, әкесінің аты)

Қазақстан

Республикасы

Үкіметінің

2011

жылғы

2

қарашадағы

№

1279

қаулысымен

бекітілген

Тұқым сапасына сараптама жасауды жүзеге асыру қағидалары

1. Осы Тұқым сапасына сараптама жасауды жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Тұқым шаруашылығы туралы» 2003 жылғы 8 ақпандағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес әзірленді және ауыл шаруашылығы өсімдіктері тұқымдарының сапасына сараптама жасауды жүзеге асыру тәртібін айқындайды.

2. Ауыл шаруашылығы өсімдіктері тұқымдарының сапасына сараптама жасау ұлттық стандарттар белгілеген барлық көрсеткіштер (толық талдау) бойынша немесе нормаланатын көрсеткіштердің барлықтары емес (толық емес талдау) бойынша қолданыстағы ұлттық стандарттарға сәйкес жүргізіледі.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477
Қ а у л ы с ы м е н .

3. Тұқым егістері сапасының ұлттық стандарттардың талаптарына сәйкестігін белгілеуді аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханалар тұқым партиясынан ұлттық стандарттарға сәйкес іріктеп алынған орташа сынаманы зерттеу негізінде жүргізеді. Тұқымның сорттық сапасы сорттық егістерді байқап көру актісімен расталады.

Тек себуге ғана арналған тұқым партиясынан сынамаларды іріктеп алуды тұқым сарапшылары тұқым өндірушілердің өтінімдері бойынша және (немесе) аттестатталған тұқым сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханаларда тиісті даярлықтан өткен және тиісті қорытындысы бар тұқым өндірушілер (олардың өкілдері) жүргізеді.

Сатуға арналған тұқым партиясынан сынамаларды іріктеп алуды тұқым өндірушінің өтініші бойынша тұқым өндіруші өкілінің қатысуымен тиісті жергілікті атқарушы органның тұқым шаруашылығы жөніндегі мемлекеттік инспекторлары жүргізеді.

Сынамаларды іріктеп алу осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша актімен ресімделеді.

Акт екі данада ресімделеді: бір данасы сынама іріктеп алынған тұқым өндірушіге беріледі, екіншісі сынамамен бірге тұқымның сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханаға жіберіледі.

Ескерту. 3-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477; 20.12.2013 № 1383 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

4. Тұқымның сапасына сараптама жасау жөніндегі зертхана сынамаларды талдау нәтижелеріне байланысты тұқым өндірушіге тұқымның сапасы туралы құжаттар – тұқымның кондициялығы туралы куәлік немесе тұқымды талдау нәтижесін, ал тұқымдық картопқа – түйнектік талдау актісін береді.

5. Тұқымның кондициялығы туралы куәлік егіс сапасы толық талдауға тексерілген және ұлттық стандарттардың талаптарына сәйкес келетін тұқым партияларына беріледі. Тұқымның кондициялығы туралы куәлік осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша беріледі.

Талдауын егіске дейін күнтізбелік он бес және одан аз күн бұрын (сатуға арналған тұқымнан басқа) ылғалдылығы мен зиянкестермен жайлануын айқындамастан жүргізетін тұқымның өнгіштігі орнына өмірге бейімділік нормасын ескере отырып, жиналатын жылы себуге пайдаланылатын күздік дақылдардың тұқымына кондициялығы туралы куәлік беруге жол беріледі.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477
Қ а у л ы с ы м е н .

6. Салмағы бақылау бірлігінің салмағынан артық тұқым партиясына тұқымның кондициялылығы туралы куәлікті әр бақылау бірлігінен іріктеп алынған орташа сынамаларды талдау нәтижелері негізінде партияның орташа арифметикалық көрсеткіштері бойынша мынадай жағдайларда береді:

1) партиядан іріктеп алынған барлық сынамалардың талдау нәтижелері барлық көрсеткіштері бойынша тұқымның егіс қасиеттерінің тиісті ұлттық стандартының нормаларына сай келеді;

2) тұқым партиясы сапасының орташа арифметикалық көрсеткіштері ұлттық стандарт нормаларына сай келеді, ал бақылау бірліктерінің бір бөлігінің тұқымдары сапасыз, бірақ олардың сапа көрсеткіштері орташа арифметикалық белгіленген рұқсат етілген алшақтықтардан аспайтын шамаға ауытқиды.

Сынамалардың бір бөлігінде қаракүйелік құрылымдардың, қастауыш пен басқа да саңырауқұлақтың қарамықтарының маңызы ұлттық стандарттарда белгіленген нормалардан екі еседен артық асқан жағдайда, тұқым партиясына тұқымның кондициялылығы туралы куәлік беруге жол берілмейді.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477 Қ а у л ы с ы м е н .

7. Тұқымның кондициялылығы туралы куәліктің қолданылу мерзімі мыналарды қ ұ р а й д ы :

8 ай – көкөніс, бақша дақылдарының және жемдік тамыр-жемістілердің бірінші сыныпты тұқымдары үшін;
6 ай – екінші сынып;

12 ай – полиэтилендік қосымшалары бар қаптарға салынған бірінші сыныпты тұқымдар үшін;

1 жыл – дәндегі жүгерінің тұқымдары үшін (дәріленген және қаптарға салынған) ;

күздік дақылдар егісі аяқталғанға дейін – күздік дақылдардың тұқымдары үшін, егер кондициялылығы туралы куәлік өмірге бейімділігі көрсеткіші бойынша берілсе ;

2 ай – кене жайлаған тұқымдар үшін (кене маңызының нормасы белгіленген ауыл шаруашылығы өсімдіктері бойынша);

4 ай – тұқым қоспаларын қоса алғанда, қалған ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдары үшін.

Тұқымның кондициялылығы туралы куәліктің қолданылу мерзімін тұқымды өнгіштігіне талдау аяқталған күннен бастап белгілейді. Тұқымдарды сапасы туралы құжат өнгіштігін айқындаған күннен бастап жеті күнтізбелік күн ішінде беріледі .

Тұқымның сапасы туралы куәліктің қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін кене жайлаған тұқымдардан басқа, тұқымдарды – тек өнгіштігіне ғана, ал кене

жайлаған тұқымдарды өнгіштігіне және зиянкестермен жайланғанына тексереді.

Қайталап тексеру құжаттың қолданылу мерзімі аяқталған күнге дейін
а я қ т а л у ғ а т и і с .

Егер тұқымдардың сапасы туралы куәлік өмірге бейімділігі көрсеткіші бойынша берілсе, бірақ тұқым жинау жылында себу үшін пайдаланылмаса және ауыспалы қорларда қалдырылса, оның күшін жояды және жаңадан тапсырылған сынамалар бойынша өнгіштігін айқындау арқылы толық талдау негізінде тұқымдардың сапасы туралы тиісті құжатпен алмастырады.

8. Егер тұқымның кондициялылығы туралы куәліктің қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін қайтадан талдау кезінде өнгіштік көрсеткіші бұрын белгіленген сыныпқа сай келсе, ал кене жайлаған тұқымдар үшін жайлану көрсеткіші ұлттық стандарт белгілеген нормаға сай келсе, оның қолданылу мерзімі ұзартылады. Бұл жағдайда бұрын берілген тұқымның кондициялылығы туралы куәлікке қосымша ретінде осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тұқымды талдау нәтижесі беріледі.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477
Қ а у л ы с ы м е н .

9. Егіс сапасына тиісті ұлттық стандарттың талаптарына жауап бермейтін тұқымдардың партияларына (оларды толық талдау кезінде), сондай-ақ көрсеткіштердің барлығы тексерілмеген тұқымдарға (толық емес талдау) тұқымдарды талдау нәтижесі осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан б о й ы н ш а б е р і л е д і .

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477
Қ а у л ы с ы м е н .

10. Салмағы бақылау бірлігінің салмағынан артық тұқым партиясына осы Қағидаларға 4 және 5-қосымшаларға сәйкес нысандар бойынша тұқымдарды т а л д а у н ә т и ж е с і н б е р е д і .

Осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тұқымды талдау нәтижесі партияның орташа арифметикалық көрсеткіштері бойынша мынадай:

1) сынамалар толық емес талдауға тексерілген және алынған нәтижелер ұлттық стандарт нормаларына сай келген;

2) барлық сынамаларды талдау нәтижелері стандарттың белгіленген ұлттық нормаларына сай келмеген;

3) сынамалардың бір бөлігін талдау нәтижелері және партияның орташа арифметикалық көрсеткіштері ұлттық стандарттың нормаларына сай келмеген ж а ғ д а й л а р д а б е р і л е д і .

Осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша талдау нәтижесі мынадай жағдайларда бөлуге жататын әр бақылау бірлігін талдау нәтижесін к ө р с е т е о т ы р ы п б е р і л е д і :

1) тұқым партиялары қаптарда сақталады, бақылау бірліктерінің бір бөлігін талдау нәтижелері және партия бойынша орташа арифметикалық көрсеткіштер ұлттық стандарттың белгіленген нормаларына сай келмейді, ал бақылау бірліктерінің бір бөлігі нормаларға сай келеді;

2) тұқым партиялары бойынша орташа арифметикалық көрсеткіштер тұқымдардың егіс қасиеттеріне ұлттық стандарттың нормаларына сай келеді, ал бақылау бірліктерінің бір бөлігі кондициялылығы және олардың сапа көрсеткіштері орташа арифметикалық ұлттық стандарт жол беретіннен артық
ш а м а ғ а а у ы т қ и д ы ;

3) кейбір бақылау бірліктерінде карантиндік арамшөптер және аурулар немесе тірі зиянкестер (оның ішінде маңызы нормаланатын ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдарында 1 кг-ға 20 данадан астам кене) табылған.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.11.22 № 1477 Қ а у л ы с ы м е н .

10. Тұқымдық картоптың партиясына түйнектік талдау актісі осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша беріледі.

11. Талдаудан қалған сынама бөлігі ауданда осы дақылдың егісі аяқталғаннан кейін (аудандық статистикалық есептілікке сәйкес) бір ай ішінде тұқымның сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханада сақталады.

Тұқым сапасына сараптама жасауды
жүзеге асыру қағидаларына
1-қосымша

Сынамаларды іріктеп алу туралы акті № _____

_____ тиесілі
(заңды тұлғаның толық атауы, жеке тұлғаның Т.А.Ә., аудан, облыс)
ауыл шаруашылығы өсімдіктері* тұқымын егу сапасын айқындау үшін
Мен, _____ 20__ жылғы _____
(лауазымы, Т.А.Ә.) (күні, айы)

_____ (ұйым, өкілдердің лауазымы, Т.А.Ә. - сынамаларды сатуға арналған

_____ тұқым партиясынан іріктеп алынған, сондай-ақ даулы жағдайларда
т о л т ы р ы л а д ы)

_____ қатысуымен _____
(бөлімше (бригада), астық қабылдау кәсіпорны және басқалары)
сақталған тұқымды қарау және сақтаулы партиялардан

_____ бойынша орташа сынама алар іріктеп алу жүргізілді.
(стандарт нөмірі)

1. Тұқым туралы мәліметтер

Р/с №	Атауы	Реттік нөмірі		
		3	4	5
1	2			

1. Ауыл шаруашылығы өсімдігінің түрі
2. С о р т
3. Сорт құжатының аты, № және күні
4. Сорттық тазалық немесе тектік, %
5. К ө б е ю
6. Е г і н жылы
7. Партияның нөмірі
8. Партияның салмағы, ц
9. Бақылау бірліктерінің нөмірлері
10. Орын (қап) саны
11. Тұқымды сақтау орны, қойма нөмірі, қамба
12. Тұқым қайдан және қашан алынды
13. Тұқым қандай өңдеуге ұшырады
14. Партия нешінші рет талданып отыр,
соңғы талдаудың күні мен нөмірі
15. Дәрілеу жүргізілді ме және қандай
п р е п а р а т п е н
16. Қандай талдау үшін сынама іріктеп алынды
17. Тұқымның мақсаты
Тапсырылған сынама алар саны:
18. қ а п ш ы қ т а
19. ш ө л м е к т е

20. пакетте

2. Сынама алар _____
тұқымның сапасына сараптама жасау жөніндегі зертханаға
ж і б е р і л д і .

Сынама аларды іріктеп алған тұлға _____
(Т . А . Ә . , қ о л ы)

Өкілдер: _____
(Т.А.Ә., қолы)

Кепілдік: тұқым партияларының араласудан, ластанудан, өнгіштігі мен басқа да егу сапасының төмендеуінен сақталуына, сондай-ақ іріктеп алу кезінде сынама алардың телнұсқаларының сақталуына

_____ кепілдік береді
(заңды тұлғаның атауы, жеке тұлғаның Т.А.Ә.)
Сақтауға жауапты тұлға _____
(Т.А.Ә., қолы)

Бақылау бірліктерін орналастыру сызбасы
(сынама алған адам толтырады)

*Ескертпе: осы нысан мақтаны, қант қызылшасын және гүл дақылдарын қоспағанда, ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдарына қолданылады.

Тұқым сапасына сараптама жасауды
жүзеге асыру қағидаларына
2-қосымша

Тұқымның кондициясы туралы

№ _____ куәлік

20__ жылғы _____ дейін жарамды

(күні, айы)

_____ (заңды тұлғаның толық атауы, жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, облыс, аудан)

_____ сақтаулы
(№ _____ бөлімше (бригада)
20__ жылғы _____ № _____ акті кезінде талдауға ұсынылған
(кү н і , а й ы)
_____ алынған,
_____ көбейтілген, _____ жылғы егіннің

_____ (ауыл шаруашылығының өсімдігі, сорты)
салмағы _____ центнер, фракция № _____ тұқымының № _____ партиясына
б е р і л д і .

Орын (қап) саны, № _____ қойма, № _____ камба үйіндіде
Тұқымның мақсаты _____
Тұқымның сапасы _____ сыныпқа сай.
(жазбаша)

Талдау нәтижелері

1. Тазалығы _____ %, оның ішінде _____ %

2. Қалдық, барлығы _____ %, оның ішінде басым топтар _____ %
-
3. Басқа өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____
4. Жемдік шөптердің басқа түрлерінің тұқымдары _____ %
5. Басқа екпе өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____
6. Арамшөптік өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %),
б а р л ы ғ ы _____
о н ы ң _____ і ш і н д е :
неғұрлым зиянды арамшөп тұқымдары (жемдік шөптер үшін, 1 кг-ға
д а н а) _____
жатаған бидайықтың тұқымдары (1 кг-ға дана) _____
7. Қаракүйелік құрылымдар _____ %
8. Қарамықтар _____ %
9. Өсу қуаты _____ %
10. Өнгіштігі _____ %
- оның ішінде қаттылары _____ %
- Өсіру жағдайлары _____
11. Тіршілікке бейімділігі _____ %
- Анықтау әдісі _____
12. Себуге жарамдылығы _____ %
13. Ылғалдылығы _____ %
14. 1000 дәннің салмағы _____ г
15. Аурулармен залалдануы (тұқымды талдау кезінде толтырылады:
центрифугалау әдісімен _____ дана немесе биологиялық әдіспен
_____ %)
16. Зиянкестермен жайлануы _____
17. Тұқым сынамаларын сырттай қарау деректері:
түсі қалыпты _____ иісі қалыпты _____
қ а р а й ғ а н _____ ш і р і г е н _____
18. Басым түрлердің ботаникалық құрамы:
басқа дақылды өсімдіктердің тұқымдары _____
(а т ы) _____
сорттық өсімдіктердің тұқымдары _____
(а т ы) _____
19. Басқа анықтамалар: _____
-
- Ұсыныстар: _____
-

Зертхана меңгерушісі _____

(тегі, аты, әкесінің аты, қолы, мөрі)

20__ жылғы _____

(күні, айы)

Тұқым сапасына сараптама жасауды
жүзеге асыру қағидаларына
3-қосымша

№__ тұқымды талдау нәтижесі

20__ жылғы _____ № _____ тұқымның кондициясы туралы
(кү н і , а й ы)

куәлікке қосымша ретінде берілді.

Кондициялығы туралы куәліктің қолданылу мерзімі 20__ жылғы _____
(кү н і , а й ы)

д е й і н ұ з а р т ы л д ы .

1. Өнгіштігі _____ %

2. Өсу қуаты _____ %

3. Зиянкестермен жайлануы _____

(алдында кенелер жайлаған тұқымдар бойынша толтырылады)

Қорытынды мен ұсыныстар:

Зертхана меңгерушісі _____

(Т.А.Ә., қолы, мөрі)

20__ жылғы _____

(күні, айы)

Тұқым сапасына сараптама жасауды
жүзеге асыру қағидаларына
4-қосымша

№__ тұқымды талдау нәтижесі

(заңды тұлғаның толық атауы, жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, облыс,
а у д а н)

_____ сақтаулы

(№__ бөлімше (бригада)

20__ жылғы _____ № _____ акті кезінде талдауға ұсынылған
(кү н і , а й ы)

_____ алынған,

_____ көбейтілген, _____ жылғы егіннің

(ауыл шаруашылығының өсімдігі, сорты)
салмағы _____ центнер, фракция № _____ тұқымының № _____ партиясына
б е р і л д і .

Орын (қап) саны, № _____ қойма, № _____ қамба үйінде
Тұқымның мақсаты _____
Талдау нәтижелері

1. Тазалығы _____ %, оның ішінде _____ %
2. Қалдық, барлығы _____ %, оның ішінде басым топтар _____ %
3. Басқа өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____
4. Жемдік шөптердің басқа түрлерінің тұқымдары _____ %
5. Басқа екпе өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____
6. Арамшөптік өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %),
б а р л ы ғ ы _____
о н ы ң _____ і ш і н д е :
неғұрлым зиянды арамшөп тұқымдары (жемдік шөптер үшін, 1 кг-ға
д а н а) _____
жатаған бидайықтың тұқымдары (1 кг-ға дана) _____
карантиндік арамшөптердің тұқымдары (1 кг-ға дана _____
улы арамшөптердің тұқымдары (1 кг-ға дана) _____
7. Қаракүйелік құрылымдар _____ %
8. Қарамықтар _____ %
9. Бидай нематодасының беріштері (1 кг-ға дана) _____
10. Өсу қуаты _____ %
11. Өнгіштігі _____ %
оның ішінде қаттылары _____ %
12. Өсіру жағдайлары _____
Тіршілікке бейімділігі _____ %
Анықтау әдісі _____
13. Ылғалдылығы _____ %
14. 1000 дәннің салмағы _____ г
15. Аурулармен залалдануы (тұқымды талдау кезінде толтырылады:
центрифугалау әдісімен _____ дана немесе биологиялық
ә д і с п е н _____ %)
16. Зиянкестермен жайлануы _____

17. Тұқым сынамаларын сырттай қарау деректері:
түсі қалыпты иісі қалыпты
қ а р а й ғ а н ш і р і г е н

18. Басым түрлердің ботаникалық құрамы:
басқа дақылды өсімдіктердің тұқымдары _____
(а т ы)

сорттық өсімдіктердің тұқымдары _____
(а т ы)

19. Басқа анықтамалар: _____

Қорытынды мен ұсыныстар:

Толық немесе толық емес талдау жүргізген кезде:

Тұқымдар көрсеткіштер кондицияланбаған	мынадай бойынша	Талдау анықталды	кезінде	Стандартпен белгіленгені
--	-----------------	------------------	---------	--------------------------

Тұқымдар _____ және қайтадан толық талдауға жатады
(ө н д е у т ү р і)

Толық емес талдау жүргізген кезде:

Тұқымдар _____
(талдау жүргізілген көрсеткіштердің атауы)

бойынша мемлекеттік стандарттың талаптарына сай келеді.

Зертхана меңгерушісі _____
(тегі, аты, әкесінің аты, қолы, мөрі)

20 __ жылғы _____

(күні, айы)

Тұқым сапасына сараптама жасауды
жүзеге асыру қағидаларына
5-қосымша

№ ___ тұқымды талдау нәтижесі

_____ (заңды тұлғаның толық атауы, жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты, облыс,
а у д а н)

_____ сақтаулы

(№ ___ бөлімше (бригада))

20_ жылғы _____ № _____ акті кезінде талдауға ұсынылған
(к ү н і , а й ы)

_____ алынған,
_____ көбейтілген, _____ жылғы егіннің

_____ (ауыл шаруашылығының өсімдігі, сорты)
салмағы _____ центнер, фракция № _____ тұқымының № _____ партиясына
б е р і л д і .

Орын (қап) саны, № _____ қойма, № _____ қамба үйіндіде

Тұқымның мақсаты _____

Талдау нәтижелері

Сапа көрсеткіштері	Орташа көрсеткіш	Бөлінуге жататын бакылау бірліктерінің нөмірлері және олардың сапасы			
		3	4	5	6
1	2				

1. Тазалығы _____ %, оның ішінде _____ %

2. Қалдық, барлығы _____ %, оның ішінде басым топтар _____ %

3. Басқа өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____ /

4. Жемдік шөптердің басқа түрлерінің тұқымдары _____ %

5. Басқа екпе өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %) _____

6. Арамшөптік өсімдіктердің тұқымдары (1 кг-ға дана немесе %),

б а р л ы ғ ы _____

о н ы ң і ш і н д е :

неғұрлым зиянды арамшөп тұқымдары (жемдік шөптер үшін, 1 кг-ға дана) _____

жатаған бидайықтың тұқымдары (1 кг-ға дана) _____

карантиндік арамшөптердің тұқымдары (1 кг-ға дана) _____

улы арамшөптердің тұқымдары (1 кг-ға дана) _____

7. Қарақүйелік құрылымдар _____ %

8. Қарамықтар _____ %

9. Бидай нематодасының беріштері (1 кг-ға дана) _____

10. Өсу қуаты _____ %

11. Өңгіштігі _____ %
оның ішінде қаттылары _____ %
Өсіру жағдайлары _____
12. Тіршілікке бейімділігі _____ %
Анықтау әдісі _____
13. Ылғалдылығы _____ %
14. 1000 дәннің салмағы _____ г
15. Аурулармен залалдануы (тұқымды талдау кезінде толтырылады:
центрифугалау әдісімен _____ дана немесе биологиялық әдіспен
_____ %)
16. Зиянкестермен жайлануы _____
17. Түсі қалыпты қарайған
18. Иісі қалыпты шіріген
19. Басқа анықтамалар: _____

Қорытынды:

Тұқым партиясы біркелкі емес. № _____ бақылау бірліктері
_____ бойынша кондициялы емес, жалпы партиядан
(көрсеткіштер атауы)
бөлуге және _____ жатады, содан кейін барлық партия
(өңдеу түрі)
барлық сапа көрсеткіштері бойынша тексерілуге тиіс.
Зертхана меңгерушісі _____

(Т.А.Ә., қолы, мөрі)

20__ жылғы _____

(күні, айы)

Тұқым сапасына сараптама жасауды
жүзеге асыру қағидаларына
6-қосымша

**Тұқымдық картоптың партиясына түйнектік талдау
актісі**

**20__ жылғы _____
(күні, айы)**

_____ берілді.
(заңды тұлғаның толық атауы, жеке тұлғаның Т.А.Ә., облыс, аудан)
Құрамында _____
(ұйым, лауазымы, Т.А.Ә.)

_____ бар комиссия 20__ жылғы _____
(кү н і , а й ы)
_____ қатысуымен

(тұқым өндірушінің атауы, лауазымы, Т.А.Ә.)

_____ сақтаулы,
(б ө л і м ш е (б р и г а д а)

№ _____ қоймада, № _____ қамбада (үймеде), № _____ орда
орналасқан, сорты _____, көбейту

с а т ы с ы ,

санаты, сыныбы _____, партия салмағы

_____ тонна тұқымдық картоптың түйнектерінің сапасын
айқындауды жүргізді.

Талдау нәтижелері

Біріктірілген сынамадағы түйнектер саны _____ дана _____ кг

Аурулармен зақымданған түйнектердің саны, барлығы _____ %

_____ д а н а

о н ы ң і ш і н д е :

сулы шірікпен _____ дана _____ %

дөңгелек шірікпен _____ дана _____ %

қоңыр бактериялық шірікпен _____ дана _____ %

қара сирақпен _____ дана _____ %

фитофторозбен _____ дана _____ %

құрғақ шірікпен (фомоз, фузариоз) _____ дана _____ %

сабақтық нематодасымен _____ дана _____ %

кәдімгі немесе күміс тазқотырмен (түйнек бетінің 1/4-тен астамы
зақымданған жағдайда) _____ дана _____ %

қырбақ тазқотырмен _____ дана _____ %

қызыл шірікпен (түйнек бетінің 1/8-ден 1/4-ке дейін зақымдануы)
_____ дана _____ %

Таттанған теңбілмен және жұмсағының қараюы (түйнек бетінің
1/4-тен астамы зақымдануы) _____ дана _____ %

Механикалық және зиянкестермен зақымданған түйнектердің болуы
барлығы _____ дана _____ %

о н ы ң і ш і н д е :

сымқұртпен зақымданғаны _____ дана _____ %

кеміргіштермен, зауза қоңыздармен, көбелектермен _____ дана _____ %

Т ү й н е к т е р :

тұншығып қалған _____ дана _____ %

үсіп қалған _____ дана _____ %

күйгені _____ дана _____ %
ұсқынсыз _____ дана _____ %
өсінділері және жеңіл сынатын ұралары бар _____ дана _____ %
өзілген және кесілген _____ дана _____ %
қабығы сыдырылған (түйнек бетінің 1/4-тен астамының
жаланастануы) _____ дана _____ %
түйнектің жартылары және бөліктері _____ дана _____ %
Түйнектің мөлшері:
белгіленгеннен кіші _____ дана _____ %
белгіленгеннен үлкен _____ дана _____ %
Жер мен қоспаның болуы _____ %
Басқа ботаникалық сорттың түйнектері _____ дана _____ %
Бұдан басқа табылғаны _____

Комиссияның қорытындысы

Комиссия мүшелері: _____
(Т.А.Ә., қолы)

Зертхана меңгерушісі _____
(Т.А.Ә., қолы, мөрі)

20__ жылғы _____
(күні, айы)